

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

05.04.2023 № 70/25-р/к

Справа № 5/03-47-22

м.Київ

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

КРОЛЕВЕЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ під час здійснення функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Податковим кодексом України, прийнято рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку».

Додатком №2 до цього рішення встановлено пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб (надалі - Пільги щодо сплати земельного податку). Згідно з підпунктом 5.7 пункту 5 Пільг щодо сплати земельного податку комунальні підприємства, засновником, яких є КРОЛЕВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА, звільняються від сплати цього податку.

За результатами розгляду справи № 5/03-47-22 такі дії КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які стосуються надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції, а також, зобов'язано КРОЛЕВЕЦЬКУ МІСЬКУ РАДУ припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення), розглянувши матеріали справи №5/03-47-22 про порушення КРОЛЕВЕЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ законодавства про захист економічної конкуренції та подання відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 14.03.2023 №70-03/67-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 05.08.2022 № 70/62-рп/к розпочато розгляд справи № 5/03-47-22 (надалі - Справа) за ознаками вчинення КРОЛЕВЕЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування.
- (2) Листом від 08.08.2022 №70-02/С-1651 КРОЛЕВЕЦЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ надіслано

- копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 05.08.2022 №70/62-рп/к.
- (3) Листом від 14.03.2023 №70-02/С-960 КРОЛЕВЕЦЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ надіслано витяг з подання з попередніми висновками у справі №5/03-47-22.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (4) Відповідачем у Справі є КРОЛЕВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА (надалі - МІСЬКА РАДА). МІСЬКА РАДА є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи (*конфіденційна інформація*), місцезнаходження юридичної особи за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі - ЄДР) (<https://usr.minjust.gov.ua>): (*конфіденційна інформація*).
- (5) За організаційно правовою формою МІСЬКА РАДА є органом місцевого самоврядування. За даними ЄДР основним видом економічної діяльності МІСЬКОЇ РАДИ є (*конфіденційна інформація*).
- (6) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» МІСЬКА РАДА є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (7) МІСЬКА РАДА відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є юридичною особою, наділеною цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (8) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини, зокрема органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (9) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини МІСЬКОЇ РАДИ із суб'єктами господарювання, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію в територіальних межах Кролевецької міської територіальної громади.

3. ОПИС РИНКУ НА ЯКОМУ ВІДБУЛИСЯ АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ ВІДПОВІДАЧА

- (10) КРОЛЕВЕЦЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ під час здійснення функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Податковим кодексом України, прийнято рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку», яке вступило в силу з 01.01.2022.
- (11) Додатком № 2 до рішення МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» встановлено пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб. Згідно з підпунктом 5.7 пункту 5 Пільг щодо сплати земельного податку від сплати цього податку звільняються «комунальні підприємства, засновником яких є Кролевецька міська рада» (мовою оригінала).
- (12) Проте, встановлення пільг зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновниками яких є орган місцевого самоврядування, положеннями Податкового кодексу України не передбачено.
- (13) Частиною першою статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України (надалі – ПКУ, Кодекс) та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також земельному

податку.

- (14) Згідно з статтею 10 ПКУ до місцевих податків відноситься податок на майно, який відповідно до статті 265 ПКУ складається з:
- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
 - транспортного податку;
 - плати за землю.
- (15) Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю - це обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.
- (16) Згідно з підпунктом 14.1.136 пункту 14.1 статті 14 ПКУ орендна плата для цілей розділу XII (Податок на майно) цього Кодексу - обов'язковий платіж за користування земельною ділянкою державної або комунальної власності на умовах оренди.
- (17) Відповідно до підпункту 14.1.72 пункту 14.1 статті 14 ПКУ, земельний податок – обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних (часток) паїв, а також постійних землекористувачів.
- (18) Загальні правові норми щодо сплати плати за землю закріплені статтями 269-277 ПКУ, якими визначено наступне:
- платниками плати за землю є (стаття 269 ПКУ):
 - платники земельного податку в особі власників земельних ділянок, земельних часток (паїв) і землекористувачі, яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності на правах постійного користування;
 - платники орендної плати – землекористувачі (орендарі) земельних ділянок державної та комунальної власності на умовах оренди;
 - об'єктами оподаткування платою за землю є (стаття 270 ПКУ):
 - об'єкти оподаткування земельним податком у вигляді земельних ділянок, земельних часток (паїв), які перебувають у власності і земельних ділянок державної та комунальної власності, які перебувають у володінні на праві постійного користування;
 - об'єкти оподаткування орендною платою у вигляді земельних ділянок державної та комунальної власності, які надані в користування на умовах оренди;
 - базою оподаткування платою за землю є (стаття 271 ПКУ):
 - нормативна грошова оцінка земельної ділянки з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого цим розділом;
 - площа земельної ділянки, нормативну грошову оцінку якої не проведено;
 - ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки (пункт 274.1 статті 274 ПКУ);
 - ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форм власності) (пункт 274.2 статті 274 ПКУ).
- (19) При цьому, статтею 282 ПКУ передбачено пільги щодо сплати земельного податку для юридичних осіб. Так, від сплати земельного податку звільняються:

- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських об'єднань осіб з інвалідністю, реабілітаційні установи громадських об'єднань осіб з інвалідністю;

- громадські об'єднання осіб з інвалідністю України, підприємства та організації, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю та спілками громадських об'єднань осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, де протягом попереднього календарного місяця кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці;

- бази олімпійської та паралімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;

- дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків) (за умови використання за цільовим призначенням), освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;

- державні та комунальні дитячі санаторно-курортні заклади та заклади оздоровлення і відпочинку, а також дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій, які є неприбутковими і внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій. У разі виключення таких підприємств, установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій;

- державні та комунальні центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, центри фізичного здоров'я населення, центри з розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, дитячо-юнацькі спортивні школи, а також центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацькі спортивні школи і спортивні споруди всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, за земельні ділянки, на яких розміщені їх спортивні споруди. У разі виключення таких установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій, декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій.

(20) Відповідно до статті 288 ПКУ:

- підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки;
- договір оренди земель державної і комунальної власності укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України;
- розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем;
- розмір орендної плати встановлюється у договорі оренди, але річна сума платежу:
 - не може бути меншою за розмір земельного податку;

- для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких проведено, - у розмірі не більше 3 відсотків їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування
 - не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь
 - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка їх нормативної грошової оцінки;

- для земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено, - у розмірі не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області;

- не може перевищувати 12 відсотків нормативної грошової оцінки, але у разі визначення орендаря на конкурентних засадах, це обмеження не діє.

(21) Згідно з статтею 12 ПКУ:

- встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному цим Кодексом (підпункт 12.3.1 пункту 12.3 статті 12 ПКУ);

- не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

(22) Відповідно до пункту 8.3 статті 8 ПКУ до місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених цим Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

(23) Відтак сільські, селищні, міські ради при встановленні місцевих податків і зборів, а також при наданні пільг щодо їх сплати мають керуватися положеннями ПКУ, не виходячи за його межі, в тому числі щодо встановлення граничних розмірів ставок податків і зборів.

(24) Згідно з даними офіційного сайту МІСЬКОЇ РАДИ <https://krolevecka-gromada.gov.ua> та ЄДР на території діяльності МІСЬКОЇ РАДИ створені та діють такі комунальні підприємства, засновниками яких є МІСЬКА РАДА:

- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬКА ЖИТЛОВО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНА КОНТОРА» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*). Згідно з ЄДР ним заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010: *(конфіденційна інформація)*.

- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*). Згідно з ЄДР ним заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010: *(конфіденційна інформація)*.

- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*). Згідно з ЄДР ним заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010: *(конфіденційна інформація)*.

- КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЦЕНТРАЛЬНИЙ РИНОК» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*). Згідно з ЄДР ним заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010: *(конфіденційна інформація)*.

➤ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА КРОЛЕВЕЦЬКОЇ» МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*). Згідно з ЄДР ним заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010: *(конфіденційна інформація)*.

➤ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АКВАТЕРМО» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*). Згідно з ЄДР ним заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010: *(конфіденційна інформація)*.

(25))КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГОСПОДАРНИК» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*). Згідно з ЄДР ним заявлено здійснення таких видів економічної діяльності за КВЕД-2010: *(конфіденційна інформація)*.

(26) Згідно з даними ЄДР на території діяльності МІСЬКОЇ РАДИ створені та діють, зокрема, нижчеперелічені суб'єкти господарювання інших форм власності (не комунальної), якими при внесенні відомостей до ЄДР заявлено здійснення таких же видів економічної діяльності за КВЕД-2010 як і комунальними підприємствами МІСЬКОЇ РАДИ, зокрема по коду:

- *(конфіденційна інформація)*

- ТОВ «ПІВНІЧНА ТОРГОВА КОМПАНІЯ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);

- ТОВ «УКРСАНТАРМ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);

➤ *(конфіденційна інформація)*;

- ФОП БУЛАХ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);

- ФОП СОЛОМАХА ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);

➤ *(конфіденційна інформація)*;

- ФОП ЗЕНЧЕНКО ЮРІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);

- ТОВ «УКРСАНТАРМ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);

➤ *(конфіденційна інформація)*;

- ТОВ «ПІВНІЧНА ТОРГОВА КОМПАНІЯ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);

- ФОП БУЛАХ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);

➤ *(конфіденційна інформація)*;

- ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬ ЕЛЕКТРОСЕРВІС» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);

- ФОП ЗЕНЧЕНКО ЮРІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);

➤ *(конфіденційна інформація)*;

- ФОП РАКИТЯНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ТИМОФІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);

➤ *(конфіденційна інформація)*;

- ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МАЙСТЕР» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - *(конфіденційна інформація)*:
 - ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «МАЙСТЕР» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - *(конфіденційна інформація)*;
 - КРОЛЕВЕЦЬКЕ МІСЬКЕ СПОЖИВЧЕ ТОВАРИСТВО (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - ТОВ «ПІВНІЧНА ТОРГОВА КОМПАНІЯ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - ФОП ХОМЕНКО ГАЛИНА ОЛЕКСАНДРІВНА (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - ФОП СОЛОМАХА ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - *(конфіденційна інформація)*;
 - ПІДПРИЄМСТВО СУМСЬКОЇ ОБЛСПОЖИВСПЛКИ КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РИНОК (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - КРОЛЕВЕЦЬКЕ МІСЬКЕ СПОЖИВЧЕ ТОВАРИСТВО (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - ФОП СІЧКАР СЕРГІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - ФОП ХОМЕНКО ГАЛИНА ОЛЕКСАНДРІВНА (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - ФОП ГОНЧАР ВІКТОР АНТОНОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - ФОП РАКИТЯНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ТИМОФІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - ТОВ «ПІВНІЧНА ТОРГОВА КОМПАНІЯ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - ФОП ДЕРДІН ЛЮДМИЛА МИКОЛАЇВНА (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - ТОВ «УКРСАНТАРМ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - *(конфіденційна інформація)*;
 - ПІДПРИЄМСТВО СУМСЬКОЇ ОБЛСПОЖИВСПЛКИ КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РИНОК (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - КРОЛЕВЕЦЬКЕ МІСЬКЕ СПОЖИВЧЕ ТОВАРИСТВО (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - ФОП СОЛОМАХА ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - *(конфіденційна інформація)*;
 - ФОП ГОНЧАР ВІКТОР АНТОНОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*);
 - ТОВ «ПІВНІЧНА ТОРГОВА КОМПАНІЯ» (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*);
 - *(конфіденційна інформація)*;
 - ФОП КОЩЕЄВ ЄВГЕН АНАТОЛІЙОВИЧ (основний вид діяльності) (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*).
- (27) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про державну реєстрацію

юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» якщо документи та відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, внесені до нього, такі документи та відомості вважаються достовірними і можуть бути використані у спорі з третьою особою.

- (28) Таким чином, перелічені суб'єкти господарювання некомунальної форми власності є потенційними конкурентами вказаним комунальним підприємствам на відповідних товарних ринках на території Кролевецької міської територіальної громади та в часових межах дії рішення МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку».
- (29) Згідно статті 206 Земельного кодексу України: використання землі в Україні є платним. Об'єктом плати за землю є земельна ділянка. Плата за землю справляється відповідно до закону.
- (30) Згідно положень Податкового кодексу України плата за землю відноситься до місцевих податків і стягується або у формі земельного податку (з власників або постійних землекористувачів) або у формі орендної плати за земельні ділянки державної, комунальної власності (з орендарів таких ділянок).
- (31) За інформацією МІСЬКОЇ РАДИ, наданої листом від 03.01.2023 №01-27/15 (вх. № 70-01/37 від 04.01.2023), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬКА ЖИТЛОВО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНА КОНТОРА» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» (код юридичної особи (конфіденційна інформація)), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЦЕНТРАЛЬНИЙ РИНОК» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА КРОЛЕВЕЦЬКОЇ» МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АКВАТЕРМО» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)) є користувачами земельних ділянок комунальної власності на праві постійного землекористування.
- (32) Згідно з листом Головного управління ДПС у Сумській області від 06.02.2023 №837/18-28-24-02-05 (вх. № 70-01/278 від 07.02.2023) вищевказані комунальні підприємства МІСЬКОЇ РАДИ у 2021 та 2022 роках мали статус платника земельного податку, проте сума сплати земельного податку складала у 2022 році 0 грн. 0 коп. на підставі рішення МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку».
- (33) В той же час, вищеперелічені суб'єкти господарювання приватної форми власності, що діють в межах Кролевецької міської територіальної громади та користувалися земельними ділянками комунальної власності, сплачували плату за землю в повному розмірі, а саме: у вигляді земельного податку, якщо користувалися земельними ділянками на правах постійних землекористувачів, та у формі орендної плати за користування земельними ділянками на правах оренди.
- (34) Інформація щодо відповідних розмірів та форми плати за землю окремими з цих суб'єктів господарювання, наводиться в таблиці №1:

Таблиця №1

№ п/п	Назва суб'єкта господарювання, код юридичної особи/РНОКПП	Розмір орендної плати/земельного податку (сума до сплати в грн.)	
		2021 рік	2022 рік
1	КРОЛЕВЕЦЬКЕ МІСЬКЕ СПОЖИВЧЕ ТОВАРИСТВО, 01766023	11216 (земельний податок)	12337 (земельний податок)

	КРОЛЕВЕЦЬКЕ МІСЬКЕ СПОЖИВЧЕ ТОВАРИСТВО, 01766023	56289 (орендна плата)	61918 (орендна плата)
2	ПІДПРИЄМСТВО СУМСЬКОЇ ОБЛСПОЖИВСПЛКИ КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РИНОК, 01562094	133949 (земельний податок)	145980 (земельний податок)
3	ТОВ «ПІВНІЧНА ТОРГОВА КОМПАНІЯ», 31657283	19320 (орендна плата)	17557 (орендна плата)
4	ФОП ХОМЕНКО ГАЛИНА ОЛЕКСАНДРІВНА, <i>(конфіденційна інформація)</i>	16754 (орендна плата)	13963 (орендна плата)
5	ФОП ЗЕНЧЕНКО ЮРІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ, <i>(конфіденційна інформація)</i>	15098 (орендна плата)	19491 (орендна плата)
6	ФОП БУЛАХ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ, <i>(конфіденційна інформація)</i>	1871 (орендна плата)	28805 (орендна плата)
7	ФОП ГОНЧАР ВІКТОР АНТОНОВИЧ, <i>(конфіденційна інформація)</i>	3025 (орендна плата)	450 (орендна плата)
8	ФОП СОЛОМАХА ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ, <i>(конфіденційна інформація)</i>	6910 (орендна плата)	1180 (орендна плата)
9	ТОВ «УКРСАНТАРМ», 34135394	193855 (орендна плата)	14911 (орендна плата)
10	ФОП СІЧКАР СЕРГІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ, <i>(конфіденційна інформація)</i>	28524 (орендна плата)	31172 (орендна плата)

- (35) Таким чином, можна порівняти умови діяльності, наприклад, ПІДПРИЄМСТВА СУМСЬКОЇ ОБЛСПОЖИВСПЛКИ КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РИНОК (код юридичної особи 01562094), який користується земельною ділянкою в розмірі 1,9087 га (кадастровий номер ділянки 5922610100:01:007:1106) та КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЦЕНТРАЛЬНИЙ РИНОК» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи 34135415), який користується земельними ділянками в розмірі 0,0392 га (кадастровий номер ділянки 5922610100:01:007:0224), 0,0177 га (кадастровий номер ділянки 5922610100:01:001:0306) та 0,6179 га (кадастровий номер ділянки 5922610100:01:001:0681).
- (36) Зазначені ділянки обох підприємств знаходяться в центральній частині міста Кролевець по вулиці Лесі Українки по сусідству одна від одної. Основний вид діяльності обох підприємств за КВЕД-2010 - *(конфіденційна інформація)*.
- (37) Пунктом другим Правил торгівлі на ринках, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26.02.02 №57/188/84/105 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 22.03.2002 за №288/6576 визначено, що ринок – це суб'єкт господарювання, створений на відведеній за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту і пропозицій.

- (38) Разом з тим, КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ РИНОК» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*) створені пільгові умови господарської діяльності в частині звільнення на 2022 рік від сплати земельного податку рішенням МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку», а ПІДПРИЄМСТВО СУМСЬКОЇ ОБЛСПОЖИВСПЛКИ КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РИНОК (код юридичної особи *(конфіденційна інформація)*) мало сплатити земельний податок за 2022 рік у розмірі 145 980 грн.
- (39) Згідно даних електронного майданчика «Держзакупівлі онлайн» <https://www.dzo.com.ua>, Відділом житлово-комунального господарства Кролевецької міської ради як замовником у 2022 році проводилися відкриті торги по закупівлі послуг за публічні кошти, в яких приймали участь суб'єкти господарювання комунальної та приватної форми власності:
- ДК 021:2015 – 98370000-7 «Поховальні та супутні послуги» (Поховання померлих без родичів, обслуговування кладовищ) <https://www.dzo.com.ua/tenders/14607773> . Ідентифікатор закупівлі UA-2022-01-06-000576-a. В торгах, які були проведені 24.01.2022 взяли участь два учасники:
- ФОП ЗЕНЧЕНКО ЮРІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків *(конфіденційна інформація)*) з пропозицією 1 138 060,00 грн. (з ПДВ);
 - КП «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи 40997793) з пропозицією 1 132 369,01 грн. (з ПДВ) – було визнане переможцем торгів.
- (40) Відповідно до вимог тендерної документації предмет закупівлі: ДК 021:2015 – 98370000-7 «Поховальні та супутні послуги» (Поховання померлих без родичів, обслуговування кладовищ) включав:

№ з/п	Найменування послуги	Обсяг послуги (одиниця виміру)
1	Прибирання території вручну, збирання опалого листя на території кладовищ та його вивезення з території кладовищ	3894 люд. год.
2	Прибирання території вручну, збирання сміття на території кладовищ	7742 люд. год.
3	Очищення газонів і квітників від сміття та листя при середній та високій засміченості	811 люд. год.
4	Змітання снігу з гранітних поверхонь, очищення доріжок від снігу та льоду	382 люд. год.
5	Посипання доріжок піщано-соляною сумішшю	70 люд. год.
6	Поховання померлих без родичів	5 чол.
7	Догляд за надмогильними спорудами, меморіалами (фарбування, поточний ремонт, прибирання)	4968 люд. год.
8	Спилювання аварійних дерев на кладовищах з подальшим прибиранням території та вивезенням гілок	3 шт.
9	Викошування бур'янів моторною косаркою, в тому числі отруйних рослин (амброзія полинолиста, борщівник Сосновського)	1010 люд. год.

- (41) Відповідно до інформації Головного управління ДПС у Сумській області, наданої

листом від 06.02.2023 №837/18-28-24-02-05 (вх. № 70-01/278 від 07.02.2023), розмір орендної плати за користування земельними ділянками ФОП ЗЕНЧЕНКА ЮРІЯ ВІТАЛІЙОВИЧА (реєстраційний номер облікової картки платника податків (*конфіденційна інформація*)) склав у 2022 році 19 491 грн. Разом з тим, КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА КРОЛЕВЕЦЬКОЇ» МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (*конфіденційна інформація*)) рішенням МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» була надана 100 % пільга зі сплати земельного податку.

- (42) Відповідно до листа МІСЬКОЇ РАДИ від 03.01.2023 №01-27/15 (вх. № 70-01/37 від 04.01.2023), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА КРОЛЕВЕЦЬКОЇ» МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (*конфіденційна інформація*)) має у своєму користуванні як земельні ділянки кладовищ, які не підлягають оподаткуванню земельним податком згідно підпункту 283.1.6 пункту 283.1 статті 283 ПКУ, так і земельну ділянку розміром в 0,1056 га за адресою: вулиця Лесі Українки, 34 в м. Кролевець, передану підприємству згідно Акту прийому - передачі від 21.11.2016 МІСЬКИМ КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «РЕМДІЛЬНИЦЯ» (код юридичної особи (*конфіденційна інформація*)) (колишня назва КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ) з цільовим призначенням земельної ділянки – «землі технічної інфраструктури» (мова оригіналу).
- (43) Окрім того, на території Кролевецької громади здійснює діяльність ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ КОЩЕСВ ЄВГЕН АНАТОЛІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків (*конфіденційна інформація*)) (надалі – ФОП КОЩЕСВ Є.А.), основний вид діяльності якого згідно з ЄДР співпадає з основним видом діяльності КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА КРОЛЕВЕЦЬКОЇ» МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (*конфіденційна інформація*)) - «(*конфіденційна інформація*) код за КВЕД-2010).
- (44) Згідно з рішенням МІСЬКОЇ РАДИ від 29.11.2018 «Про земельні сервітути ФОП Кощесву Є.А.», яке розміщене у вільному доступі на сайті МІСЬКОЇ РАДИ (<https://krolevecka-gromada.gov.ua/docs/464713>), даному суб'єкту господарювання надані в користування терміном на 5 років земельні ділянки з кадастровими номерами: 5922610100:01:001:0454, загальною площею 0,0054 га. та 5922610100:01:001:0411, загальною площею 0,0016 га. на правах земельного сервітута під групу тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності з річною платою за землю у розмірі 3 % від нормативної грошової оцінки землі за кожен земельну ділянку.
- (45) Згідно з рішенням МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА КРОЛЕВЕЦЬКОЇ» МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (*конфіденційна інформація*)) у 2022 році безоплатно користувалося виділеною йому земельною ділянкою по вулиці Лесі Українки, 34 в м. Кролевець, Натомість ФОП КОЩЕСВ Є.А. мав вносити плату за користування виділеними земельними ділянками на відміну від комунального підприємства.
- (46) Необхідно зауважити, що перебування юридичної особи чи фізичної особи-підприємця на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності, що передбачає заміну сплати окремих податків і зборів, встановлених пунктом 297.1 статті 297 ПКУ на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених главою першою розділу XIV ПКУ, не позбавляє їх обов'язку сплачувати орендну плату за землю, у випадку користування земельними ділянками комунальної власності на правах оренди або плату за користування такими земельними ділянками на правах земельного сервітута.
- (47) Відповідно до пункту 297.1 статті 297 ПКУ платники єдиного податку звільнюються, зокрема, від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на майно в частині земельного податку за земельні ділянки, що використовуються платниками єдиного податку першої - третьої груп для провадження господарської

діяльності (крім діяльності з надання земельних ділянок та/або нерухомого майна, що знаходиться на таких земельних ділянках, в оренду (найм), позичку, на іншому праві користування) та платниками єдиного податку четвертої групи для ведення сільськогосподарського товаровиробництва.

- (48) Відповідно до підпункту 14.1.72 пункту 14.1 статті 14 ПКУ земельний податок - обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів.
- (49) Частина другої статті 92 Земельного кодексу України містить вичерпний перелік суб'єктів, які можуть набути право постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності:
- а) органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності;
 - б) громадські організації осіб з інвалідністю України, їх підприємства (об'єднання), установи та організації;
 - в) релігійні організації України, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, виключно для будівництва і обслуговування культових та інших будівель, необхідних для забезпечення їх діяльності;
 - г) господарське товариство, утворене відповідно до Закону України «Про особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування»;
 - г) заклади освіти незалежно від форми власності;
 - д) співвласники багатоквартирного будинку для обслуговування такого будинку та забезпечення задоволення житлових, соціальних і побутових потреб власників (співвласників) та наймачів (орендарів) квартир та нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку;
 - е) оператор газотранспортної системи, оператор газосховища та оператор системи передачі;
 - є) господарські товариства в оборонно-промисловому комплексі, визначені частиною першою статті 1 Закону України «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності».
- (50) Окрім того, суб'єкти господарювання можуть володіти землею на праві постійного користування у разі коли таке право було набуто ними до введення в дію Земельного кодексу України, тобто до 01.01.2002.
- (51) Згідно з абзацом 7 частини першої статті 123 Земельного кодексу України земельні ділянки державної та комунальної власності, на яких розташовані будівлі, споруди, інші об'єкти нерухомого майна, що перебувають у державній чи комунальній власності, передаються особам, зазначеним у пункті «а» частини другої статті 92 цього Кодексу, лише на праві постійного користування.
- (52) Таким чином, в абсолютній частині випадків суб'єкти господарювання недержавної та некомунальної форми власності в ході своєї господарської діяльності користуються як правило землею на правах оренди, земельного сервітуту, суперфіцію, а суб'єкти господарювання комунальної форми власності – користуються землею на правах постійного користування і є платниками земельного податку.
- (53) Отже, надання комунальним підприємствам МІСЬКОЇ РАДИ Пільги зі сплати земельного податку на підставі рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» ставить їх у привілейоване становище щодо своїх прямих конкурентів на відповідних товарних ринках та щодо потенційних конкурентів на етапі входження останніх на відповідний ринок (ринки), завдяки чому конкуренція на цьому ринку (цих ринках) може бути спотворена.

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (54) Згідно з Згідно з статтею 13 Конституції України усі суб'єкти права власності рівні перед законом.
- (55) Пунктом 4.1 статті 4 Податкового кодексу України передбачено, що податкове законодавство України ґрунтується на таких принципах, зокрема:
- рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
 - нейтральність оподаткування - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
- (56) Господарським кодексом України передбачено, що:
- органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності (частина третя статті 18 Господарського кодексу України);
 - органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції (частина друга статті 25 Господарського кодексу України).
- (57) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (58) Пункт 30.5 статті 30 ПКУ передбачає, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.
- (59) Статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлюється перелік заборон, зокрема на дії органів місцевого самоврядування, які можуть не допускати, усувати, обмежувати чи спотворювати конкуренцію на товарних ринках.
- (60) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (61) Абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, визнаються надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (62) Отже, нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних

- інституцій на конкуренцію.
- (63) При цьому варто зазначити, що встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним.
- (64) Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (65) Аналогічна правова позиція викладена у постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 09.12.2021 у справі №904/4538/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101873094> (позивач - Дніпровська міська рада, відповідач - Південно-Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України), де зокрема, зазначено, відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» сама можливість настання негативних наслідків для конкуренції є достатньою умовою визнання дій, передбачених частинами першою та другою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (66) Близька за змістом правова позиція викладена у постанові Верховного Суду від 17.08.2021 у справі №904/4062/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99057071> та у постанові від 26.05.2020 у справі №920/768/19 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89485039>.
- (67) Внаслідок встановлення рішенням МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» Пільги щодо сплати земельного податку для комунальних підприємств МІСЬКОЇ РАДИ, останні отримали можливість зменшити свої витрати на виробництво товарів, робіт та послуг не завдяки власним досягненням як і належить в умовах економічної конкуренції, а внаслідок владних дій органу місцевого самоврядування, прийнятих всупереч вимог чинного законодавства.
- (68) Натомість суб'єкти господарювання інших форм власності, не маючи таких пільг по сплаті земельного податку, будуть нести більші витрати порівняно з комунальними підприємствами, діючи в умовах конкуренції на відповідних ринках товарів, робіт та послуг.
- (69) Зокрема, хоча умови господарювання для вказаних суб'єктів господарювання можуть і не погіршуватися порівняно з комунальними підприємствами МІСЬКОЇ РАДИ, але умови для розвитку стають гіршими ніж для зазначених комунальних підприємств.
- (70) Таким чином, комунальні підприємства МІСЬКОЇ РАДИ здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним з яких є вплив органів місцевого самоврядування, що може призвести до спотворення конкуренції на тих самих ринках, на яких діють суб'єкти господарювання інших форм власності в межах Крелевецької територіальної громади.
- (71) За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.
- (72) Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) таких наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють (визначають) інтенсивність конкуренції, можливості учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (73) Відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках а також одержувати

дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.

- (74) МІСЬКА РАДА не зверталась до органів Антимонопольного комітету України з приводу погодження проекту рішення МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку».
- (75) Відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (76) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь - яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (77) У розумінні статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь - яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь - які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до спотворення конкуренції.
- (78) Згідно з абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються дії, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження або спотворення конкуренції.
- (79) Таким чином, дії МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у прийнятті рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», яким встановлено пільги по сплаті земельного податку (повне звільнення) для комунальних підприємств, засновником яких є МІСЬКА РАДА на відміну від суб'єктів господарювання інших форм власності, які здійснюють діяльність в межах Кролевецької міської територіальної громади на відповідних товарних ринках, кваліфікуються як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які стосуються надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (80) Згідно з інформацією, наданою МІСЬКОЮ РАДОЮ листом від 13.03.2023 № 01-27/750 (вх. № 70-01/642 від 13.03.2023) на території Кролевецької територіальної громади у 2023 році продовжує діяти рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку».

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (81) На витяг з подання з попередніми висновками у справі МІСЬКА РАДА надала свої заперечення листом від 31.03.2023 № 01-29/974 (вх. №70-01/846 від 31.03.2023), які в цілому зводяться до невизнання вчинення порушення.
- (82) Проте, зміст наданих заперечень не спростовує висновків та фактів, викладених у витязі з подання з попередніми висновками від 14.03.2023 №70-03/67-П (надалі - Витяг з ППВ), який був надісланий МІСЬКІЙ РАДІ листом від 14.03.2023 №70-02/с-960.
- (83) *МІСЬКА РАДА стверджує, що діяла в межах повноважень, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», та посилається при цьому на рішення*

Конституційного Суду України від 16.04.2009 № 7-рп/2009, в якому було надано офіційне тлумачення частини першої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

- (84) З приводу цього Відділення зауважує наступне.
- (85) У Витязі з ППВ Відділенням викладені висновки щодо доведення вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції МІСЬКОЮ РАДОЮ при прийнятті рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», в частині встановлення Пільги щодо сплати земельного податку для суб'єктів господарювання комунальної форми власності, а не право МІСЬКОЇ РАДИ приймати рішення щодо встановлення податків і зборів.
- (86) Слід зазначити, що Конституційний суд України в пункті 4.1 установчої частини Рішення Конституційного суду України доходить висновку, що органи місцевого самоврядування мають право приймати рішення, вносити до них зміни та скасовувати їх на підставі, **в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією і законами України**, керуючись у своїй діяльності ними та актами Президента України, Кабінету Міністрів України.
- (87) Частиною першою статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів **відповідно до Податкового кодексу України** та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевим податкам і зборам, а також земельному податку.
- (88) Згідно з статтею 12 ПКУ:
- встановлення місцевих податків та зборів здійснюється **у порядку, визначеному цим Кодексом** (підпункт 12.3.1 пункту 12.3 статті 12 ПКУ);
 - **не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад**, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або **звільняти їх від сплати таких податків та зборів** (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).
- (89) Згідно з пунктом 30.5 статті 30 ПКУ **податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом**, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.
- (90) Верховний Суд у пункті 8.5 постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 09.12.2021 у справі №904/4538/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101873094> виклав свою правову позицію: «... вчиняючи певні дії (ухвалюючи відповідні рішення) органи державної влади і органам місцевого самоврядування у межах своїх повноважень (дискреційних повноважень) повинні враховувати положення статті 25 ГК України та сприяти розвитку конкуренції не допускаючи порушення антимонопольного законодавства» (мовою оригіналу).
- (91) МІСЬКА РАДА зауважує, що деякі його комунальні підприємства перебувають на спрощеній системі оподаткування і є платниками єдиного податку, а відповідно до положень ПКУ (підпункт 4 пункту 297.1 статті 297 ПКУ) платники єдиного податку першої - третьої груп звільняються від сплати земельного податку. При цьому МІСЬКА РАДА стверджує, що навіть якщо б рішенням МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» її комунальні

підприємства і не були звільнені від сплати земельного податку, то вони його все одно б не сплачували на підставі положень ПКУ.

- (92) З цього приводу Відділення зауважує той факт, що дії МІСЬКОЇ РАДИ щодо прийняття рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» аналізуються відповідно до положень законодавства, діючого на момент прийняття цього рішення. Зокрема, надавалась оцінка діям безпосередньо МІСЬКОЇ РАДИ щодо прийняття рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку», в частині встановлення Пільги щодо сплати земельного податку для суб'єктів господарювання комунальної форми власності на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції, а не положенням ПКУ.
- (93) Комунальні підприємства отримали можливість перейти на спрощену систему законодавства та бути платниками єдиного податку згідно Закону України від 15.03.2022 року № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану». Цим Законом були внесені зміни до ПКУ, зокрема щодо того, що тимчасово, з 01.04.2022 року до припинення або скасування воєнного стану на території України, платниками єдиного податку третьої групи можуть бути фізичні особи - підприємці та юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 10 мільярдів гривень.
- (94) Таким чином на час прийняття МІСЬКОЮ РАДОЮ рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» та, відповідно до 1 квітня 2022 року, комунальні підприємства не могли перейти на спрощену систему оподаткування і були платниками земельного податку на підставах, передбачених ПКУ.
- (95) *МІСЬКА РАДА стверджує, що саме ПК України встановлені не рівні умови суб'єктів господарювання платників земельного податку та орендної плати, а не наявність чи відсутність пільги щодо сплати земельного податку комунальним підприємством.*
- (96) З приводу цього Відділення має зазначити наступне. В ході розгляду справи № 5/03-47-22 Відділенням аналізувалися дії МІСЬКОЇ РАДИ у вигляді прийняття рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» на наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які стосуються надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції, а не положення Податкового кодексу України щодо встановлення в ньому умов діяльності для суб'єктів господарювання, які є платниками місцевого податку у вигляді податку на майно в частині сплати земельного податку чи орендної плати, за користування земельними ділянками державної та комунальної власності на умовах оренди.
- (97) Пунктом 4.1 статті 4 ПКУ передбачено принципи, на яких ґрунтується податкове законодавство України. Зокрема, це:
- рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
 - нейтральність оподаткування - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
- (98) МІСЬКА РАДА, надавши рішенням від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» 100 % пільгу (повне звільнення) по сплаті земельного податку комунальним підприємствам, засновником яких вона є, не дотрималась

вищезазначених принципів податкового законодавства та порушила законодавство про захист економічної конкуренції.

- (99) Внаслідок встановлення рішенням МІСЬКОЇ РАДИ від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» пільги щодо сплати земельного податку для комунальних підприємств МІСЬКОЇ РАДИ останні збільшили свою конкурентоздатність, при цьому вони отримали можливість зменшити свої витрати на виробництво товарів, робіт та послуг не завдяки власним досягненням як і належить в умовах економічної конкуренції, а внаслідок владних дій органу місцевого самоврядування, прийнятих всупереч вимогам чинного законодавства.
- (100) МІСЬКА РАДА стверджує, що фактично комунальні підприємства і перелічені у витязі інші суб'єкти господарювання займаються різними видами господарської діяльності, не є і не можуть бути конкурентами між собою.
- (101) Зазначене твердження спростовується доказами, наведеними в абзацах 33-39 Витягу з ППВ, зокрема щодо діяльності:
- ПІДПРИЄМСТВА СУМСЬКОЇ ОБЛСПОЖИВСПІЛКИ КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РИНОК (код юридичної особи (конфіденційна інформація)) та КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЦЕНТРАЛЬНИЙ РИНОК» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)) на ринку надання в оренду й експлуатації власного чи орендованого майна. Вказане підтверджується інформацією, наданою листом КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВОМ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ РИНОК» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)) від 27.02.2023 № 01 (вх. № 70-01/596 від 07.03.2023) та листом ПІДПРИЄМСТВА СУМСЬКОЇ ОБЛСПОЖИВСПІЛКИ КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РИНОК (код юридичної особи (конфіденційна інформація)) від 21.02.2023 № 6 (вх. № 70-01/426 від 21.02.2023).
 - ФОП ЗЕНЧЕНКО ЮРІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків (конфіденційна інформація)) та КП «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)) на ринку послуг «поховання померлих без родичів, обслуговування кладовищ».
- (102) Так, в абзацах 40-43 Витягу з ППВ наводяться потенційні конкуренти, а саме: ФОП КОЩЕСВ ЄВГЕН АНАТОЛІЙОВИЧ (реєстраційний номер облікової картки платника податків (конфіденційна інформація)) та КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РИТУАЛЬНА СЛУЖБА КРОЛЕВЕЦЬКОЇ» МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)) на ринку послуг організування поховань і надання суміжних послуг.
- (103) МІСЬКА РАДА стверджує, що ряд комунальних підприємств, а саме: КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «АКВАТЕРМО» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬКА ЖИТЛОВО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНА КОНТОРА» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (код юридичної особи (конфіденційна інформація)), КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРОЛЕВЕЦЬВОДОКАНАЛ» (код юридичної особи (конфіденційна інформація)) надають послуги, що становлять загальний економічний інтерес, перелік яких визначений постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 №420 «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес». Суб'єкти господарювання приватної форми власності таких послуг не надають, отже конкуренція на цих ринках відсутня.
- (104) З цього приводу Відділення зауважує, що вищевказані комунальні підприємства МІСЬКОЇ РАДИ та суб'єкти господарювання приватної форми власності, які наведені у

Витягу з ППВ, можуть бути конкурентами на інших товарних ринках у зв'язку із зазначенням самими комунальними підприємствами та суб'єктами господарювання одних і тих видів економічної діяльності в даних ЄДР.

- (105) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» якщо документи та відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, внесені до нього, такі документи та відомості вважаються достовірними і можуть бути використані у спорі з третьою особою.
- (106) Заявлення суб'єктами господарювання в даних ЄДР відповідних видів економічної діяльності, згідно діючого КВЕД-2010, свідчить про те, що такий суб'єкт господарювання або вже здійснює відповідну економічну діяльність або має намір нею займатися. Останнє залежить від стану того чи іншого товарного ринку, в тому числі, від умов конкуренції на ринку, створених рішеннями органів влади, органів місцевого самоврядування.
- (107) Отже, зміст цих заперечень не спростовує висновків Відділення щодо наявності антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування у діях Відповідача під час прийняття рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» в частині встановлення Пільги щодо сплати земельного податку для суб'єктів господарювання комунальної форми власності.

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (108) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться те, що дії КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у прийнятті рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», яким встановлено Пільги по сплаті земельного податку (повне звільнення) для комунальних підприємств, засновником яких є МІСЬКА РАДА, на відміну від суб'єктів господарювання інших форм власності, які здійснюють діяльність в межах Кролевецької міської територіальної громади на відповідних товарних ринках, є антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, внаслідок яких групам суб'єктів господарювання надаються переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (109) Такі дії МІСЬКОЇ РАДИ є антиконкурентними, передбачені абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та заборонені відповідно до частини третьої статті 15 зазначеного Закону.

Ураховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482 та пунктом 23 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (*конфіденційна інформація*)) по прийняттю рішення від 09.07.2021 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», яким встановлено пільги по сплаті земельного

податку (повне звільнення) для комунальних підприємств, засновником яких є МІСЬКА РАДА, на відміну від суб'єктів господарювання інших форм власності, які здійснюють діяльність в межах Кролевецької міської територіальної громади на відповідних товарних ринках, порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які стосуються надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Зобов'язати КРОЛЕВЕЦЬКУ МІСЬКУ РАДУ (ідентифікаційний код юридичної особи (*конфіденційна інформація*)) у трьохмісячний термін з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, про що повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням копій підтверджуючих документів.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК